

DESCOBRIR(-SE)

Projecte individual d'intervenció emocional al centre educatiu de justícia juvenil l'Alzina.

Autora: Judit Martínez Roca
Tutora: Lisette Navarro
Treball Final de Grau 2018/2019
8 de Maig del 2019
Grau en Educació Social-
Itinerari: Vulnerabilitat i inclusió
social

UNIVERSITAT RAMON LLULL
FACULTAT D'EDUCACIÓ SOCIAL I
TREBALL SOCIAL PERE TARRÉS

Dedicado a todas las almas que me han hecho vibrar alto a lo largo de mi vida.

Dedicado a mis padres y a mi hermano.

Dedicado a mi.

CREE Y CREAMÁS.

ABSTRACT EN CATALÀ

Aquest present treball és un projecte individual d'intervenció emocional al Centre Educatiu de justícia juvenil l'Alzina. S'ha dut a terme amb dos joves. A través de dues instàncies en centres de règim tancat, gràcies a les pràctiques de tercer i quart curs, s'ha pogut percebre la necessitat de millora en el tractament de gestió emocional dels interns. Per fer una intervenció emocional de qualitat, cal establir les línies d'acció i objectius de la intervenció, a través d'unes emocions realistes explicades pel mateix intern. Aquestes emocions es podran veure a través de l'experimentació i creació de situacions.

Paraules clau: Emocions, tractament, justícia juvenil, adolescència, experimentació, descobrir.

ABSTRACT EN CASTELLANO

Este presente trabajo es un proyecto individual de intervención emocional al Centro Educativo de justicia juvenil la Encina. Se ha llevado a cabo con dos jóvenes. A través de dos instancias en centros de régimen cerrado, gracias a las prácticas de tercero y cuarto curso, se ha podido percibir la necesidad de mejora en el tratamiento de gestión emocional de los internos. Para hacer una intervención emocional de calidad, hay que establecer las líneas de acción y objetivos de la intervención, a través de unas emociones realistas explicadas por el mismo interno. Estas emociones se podrán ver a través de la experimentación y creación de situaciones.

Palabras clave: Emociones, tratamiento, justicia juvenil, adolescencia, experimentación, descubrir.

ABSTRACT IN ENGLISH

This present work is an individual project of emotional intervention at the Educational Centre of juvenile justice it Alzina. It has carried out with two youngsters. Through two stays on closed regime centers during my internships in 3 rd and 4 th grade, I have been able to appreciate the need of improving in the treatment of emotional management of prisoners. There is a need of establishing the action patterns and the objectives of the intervention through real emotions showed by the prisoner. These emotions could be seen through experimentation and the creation of situations.

Key words: Emotions, treatment, juvenile justice, youth, experimentation, discover.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	7
2. JUSTIFICACIÓ	9
3. MARC TEORIC	13
3.1 LES EMOCIONS	13
3.1.1 Diferència entre sentiment i emoció	17
3.1.2 Emocions en l'aprenentatge	18
3.1.3 L'educadora social en les emocions	20
3.2 ADOLESCÈNCIA	21
3.3. JUSTICIA JUVENIL	22
3.3.1 L'educadora social a justícia juvenil	23
3.3.2 Treballar la distància emocional i els conflictes en un centre de justícia juvenil	25
4. MARC LEGAL	26
5. DIAGNÒSTIC	30
6. FORMULACIÓ DEL PROJECTE	31
6.1 Definició del projecte	31
6.2 Títol	31
6.3 Pla o programa al que pertany.	31
6.4 Descripció:	32
6.5 Destinatari: grup de persones a les quals s'adreça el projecte	33
6.6 Objectiu general	33
6.7 Objectius terminals	33
6.8 Estratègies per a l'acció:	34
6.9 Pressupost i fonts de finançament	34
7. PLANIFICACIÓ	35
7.1. Descripció de la línia d'acció	36
7.1.1 Descripció i justificació	36
7.1.2 Objectiu	37
7.1.4 Unitats de programació	38
7.2. Unitats de programació	38
7.2.1 Descripció i durada	38
7.2.2 Objectiu de la unitat de programació en relació a la línia d'acció	39
7.2.3 Continguts	39
7.2.4 Metodologia i/o tècniques	39
7.2.5 Activitats i/o tasques – Unitats didàctiques	40

7.2.6 Materials/recursos necessaris.....	44
8. APLICACIÓ.....	46
8.1 Gestió i organització interna	46
8.1.1 Recursos materials	46
8.1.2 Recursos humans	46
8.1.3 Relacions internes	47
8.1.4 Relacions externes.....	47
8.2 Calendari	48
8.3 Pressupost/Finançament.....	49
9. AVALUACIÓ.....	50
9.1 DISSENY	50
9.1.1 Avaluació: inicial, de procés, final i d'impacte.	50
9.1.2 Indicadors d'avaluació: eficàcia, eficiència, efectivitat, pertinència, suficiència.....	51
9.1.3 Instruments d'avaluació i temporalització.....	53
9.2 RESULTATS:	54
9.2.1 Avaluació: inicial, de procés, final i d'impacte.	54
9.2.2 Indicadors d'avaluació: eficàcia, eficiència, efectivitat, pertinència, suficiència.....	61
9.2.3 Instruments d'avaluació i temporalització.....	62
10. CONCLUSIONS.....	63
11. LLISTAT DE REFERÈNCIES.	65

ÍNDEX DE TAULAS:

- Figura 1: De la sensació al pensament.....	18
- Figura 2: Planificació del projecte.....	35
- Figura 3: Materials i recursos necessaris.....	44
- Figura 4: Organització setmanal.....	48
- Figura 5: Despeses de material.....	49
- Figura 6: Despeses d'espai.....	50
- Figura 7: Instruments d'avaluació i temporalització.....	53
- Figura 8: Avaluació Youssef.....	54
- Figura 9: Avaluació Stanley.....	58
- Figura 10: resultats instruments d'avaluació i temporalització.....	62

1. INTRODUCCIÓ

Aquest treball exposa la intervenció que vaig fer a dos joves de manera individual al Centre Educatiu l'Alzina durant les pràctiques de quart curs.

La meua vida des de sempre ha estat relacionada amb la justícia. Els meus pares són funcionaris de presons des de fa més de vint anys. Sentir parlar sobre delictes i història de vida dels nois ha sigut el meu dia a dia; als sopars, a les reunions familiars, a les trobades amb els seus amics...

Des de ben petita, a l'hora d'anar-me'n al llit, sempre em plantejava: "que els hi haurà passat aquests nois perquè actuïn així?". Pensava que mai podria resoldre aquest dubte, ja que creia que no existia una professió que abraçes aquests aspectes, fins que, una educadora social, que es diu Judit, com jo (i no crec en les casualitats), companya de feina dels meus pares, em va explicar la seva tasca. Des d'aquell dia sé quina és la meua missió a la vida, i a què em vull dedicar. Des de ben petita he tingut un objectiu clar, i tot i que han passat molts esdeveniments, mai he deixat de lluitar pel meu somni.

I aquí estic, acabant quart d'Educació Social, i complint allò que tant desitjava des de petita; poder escoltar en primera versió les històries dels interns, i entendre perquè han actuat així. Saber la història de vida i buscar la manera de millorar la qualitat d'aquesta i de reinserir a la societat.

No crec en el mètode tradicional de rehabilitació actual, crec que és important fer una intervenció personalitzada, veure com és cada persona i cada història; i a partir d'aquí actuar. S'ha de saber connectar amb els joves. Per poder arribar a connectar amb una persona s'ha de ser humà, i no intervenir des de la ment, s'ha de baixar al cor i actuar des d'allà. Tenint en compte que tots som persones; tots tenim sentiments, emocions i experiències. S'ha d'anar a poc a poc. Respectant. Escoltant. Transmetent.

Confio en el fet que per fer una bona intervenció, la persona ha de ser protagonista total. Ha de ser la persona qui accepti totalment formar part d'aquesta. S'ha de fer a través de la motivació i el reconeixement, sense que es pugui sentir jutjat i deixant clar que ell marcarà el temps i que l'educador ho respectarà. S'ha de crear una línia d'acció entre els dos agents, el professional i l'usuari.

A més, és important treballar des de l'experimentació; cal innovar en les intervencions. Cal aprendre a reconèixer els sentiments, i això serà més fàcil si s'aborden en el moment que estan succeint en el teu cos. És difícil reconèixer una emoció i/o sentiment des del record d'una situació. Per tant, cal reviure l'emoció i/o sentiment, a través de l'experimentació i simulació de situacions. Cal crear estímuls en el món exterior per veure com reacciona el món interior.

Aquest projecte, com es veurà més detalladament cap endavant, té com a objectiu treballar amb les emocions. Conèixer les emocions i sobretot, experimentar-les.

2. JUSTIFICACIÓ

Un dels objectius de les intervencions formals per part dels educadors socials, és que els interns, al centre de justícia juvenil adquireixin coneixements suficients perquè quan tinguin X situacions desagradables, com ara, una baralla; siguin conscients de com s'estan sentint emocionalment i per tant, a l'hora de reaccionar poder triar la millor opció.

A la majoria de les intervencions es parteix de la base de què és el professional qui té els coneixements, les eines i les tècniques que faran que la persona atesa canvi de forma de pensar i millori la seva qualitat de vida. Donant a entendre una posició de superioritat per part del professional que dificulta el vincle amb el noi, que se sent inferior.

No obstant això, no ens pensem a pensar que cada persona és diferent. I que no es pot partir d'una mateixa base en totes les intervencions. Realment és la mateixa persona qui té tots els coneixements, eines i tècniques que a ell mateix li funcionaran, però aquest encara pel motiu que sigui, no ha sigut capaç de trobar-les.

Com a professional s'ha de fer una intervenció on la persona descobreixi el seu diamant interior, descobreixi quines eines i tècniques li van bé per gestionar les situacions què es va trobant. El professional és qui crea les situacions i les simulacions, és qui fa les preguntes adequades per tal que la persona pugui experimentar-ho momentàniament, i en aquell mateix instant de la simulació, poder descobrir sensacions i emocions.

En aquest projecte el professional, com s'ha dit anteriorment, té la funció de crear, escoltar, observar i recollir informació per poder establir una bona base personalitzada i pensada pel noi en concret. Aquesta base personalitzada i creada a través de les emocions i explicacions del mateix intern és la que ens portarà a dur una intervenció sana, efectiva i eficaç. S'ha de descobrir com és la persona; que necessita, quines són les seves mancances, com es gestiona emocionalment. A través de conèixer com és la persona, i la seva història de vida, el professional podrà dissenyar pautes, guiar i assessorar-la millor. No es pot pretendre acompanyar a tothom igual, ja que per començar, ningú és igual. Cadascú té unes creences i vivències diferents. Tothom pensa i sent diferent.

Per tant, en aquest projecte es parteix del punt que l'usuari no se sent inferior, ja que el professional no dona la imatge de què tot ho sap, i que és el salvador. Es parteix d'una base d'igualtat, on l'intern i el professional tenen una funció diferent però igual de vàlida i important. El professional ha de respectar en tot moment el temps de l'intern, ja que no és fàcil reviure situacions i menys escoltar a les emocions. El professional ha de tenir paciència i actuar amb tendresa, tenint confiança en què l'intern serà capaç de trobar a dins seu les respostes necessàries; res ha de ser forçat. A part de respectar el temps de l'usuari, s'ha de ser conscient del que es transmet com a professional. S'ha de transmetre tranquil·litat, pau i límits. L'intern ha de poder sentir-se relaxat per tal que mai se senti amenaçat. I així, poder aconseguir una millor comunicació.

El professional escolta a l'intern per poder aprendre sobre ell i poder guiar-lo. L'intern se sent protagonista perquè és conscient que totes les solucions i claus per poder fer un canvi estan en ell mateix, només ha de fluir i confiar; en ell mateix i en el professional. El professional també ha de ser capaç d'apoderar a l'usuari i recordar-li que tots som igual de vàlids, i que aquest tipus d'intervenció només podrà sortir bé si el jove està motivat i amb ganes.

Per poder treballar amb l'intern en les intervencions formals actuals es tracta de recordar: "com et vas sentir en X moment, quina emoció vas tenir, a on, i per què?". Donem per fet que els joves podran recordar tot el que estaven sentint en aquells moments. Com si a ells els hi hagués encantat la situació i com se sentien, i haguessin decidit retenir tota la informació a la part conscient del cervell. Els professionals fan preguntes a escala emocional generalitzades sobre aspectes que els joves no recorden (perquè en la situació no hi van prestar atenció), i com a conseqüència, responen el primer que els hi ve de forma superficial.

I es pretén fer una intervenció sana i realista?

És clar que no, no es pot, almenys d'aquesta forma.

Per poder recordar exactament com et sents en una situació i poder treballar-ho, s'ha de reviuir la situació i experimentar-la. S'ha d'experimentar la situació, a partir d'estímul externs, per poder veure quina emoció s'està despertant en el teu cos, a on i que et passa per la ment.

"Cada vez que tú ves, oyes, saboreas, hueles o tocas algo, tu mente asocia ese estímulo exterior a una o varias creencias. Es decir, busca toda la información que tiene almacenada con respecto a eso que acabas de percibir." (Nieves, 2018.)

S'ha de recordar que les emocions neixen de informacions sensorials, que arriben al cervell i que creen una resposta neurofisiològica.

A través de l'experimentació de situacions es pot viure moments, situacions, vivències i experiències que et facin sorgir emocions. Com s'ha dit anteriorment, en el moment que fent la simulació d'aquestes experiències, quan es reviu l'emoció es pot treballar bé. El professional ha de saber fer les preguntes adequades al moment adequat per tal que el jove sigui guiat a reconèixer l'emoció, i poder trobar en ell mateix les respostes necessàries.

Gràcies al procés d'experimentació, es crearà una base personificada entorn de cada intern, que ens ajudarà a saber com fer l'acompanyament amb aquest per poder gestionar aquestes emocions i que adquireixi tècniques, per tal que en el moment que tingui la mateixa sensació-emoció, ho reconegui i sàpiga gestionar-ho.

3. MARC TEÒRIC

3. 1 LES EMOCIONS

L'objectiu principal de les persones al llarg de la vida és gaudir d'un nivell alt de benestar físic i psicològic. Les emocions són innates i automàtiques. No necessiten cap capacitat de processament cognitiu. Les emocions tenen com a funció principal protegir, ja que són les encarregades de l'adaptació de l'ésser humà per poder sobreviure.

Per tant, les emocions resulten ser una part clau en les nostres vides, però no existeix una única definició per aquest concepte.

L'enciclopèdia català(2017) defineix les emocions com:

“Procés i estat afectiu que revelen tant una manera subjectiva d'afrontar la realitat com un contingut de consciència determinat”.

Si consultem altres autors que parlen sobre les emocions, també podem veure altres definicions com:

- Bisquerra (2019) exposa que l'emoció és “un estat complex de l'organisme caracteritzat per una excitació o pertorbació que predisposa a una resposta organitzada. Les emocions es generen com a resposta a un esdeveniment extern o intern.”
- Mireia Simó Rel (2017) exposa que les emocions són "experiències neuropsicofisiològiques espontànies que ens indueixen a l'acció per situar-nos en l'entorn." A més, Simó exposa que etimològicament la paraula E-MOCIÓ significa moviment cap a l'exterior.

Entorn el que exposa Simó de la etimologia de la paraula emoció, la qual prové del llatí:

Etimología de EMOCIÓN(2019):

Emotiu, emotionis, nombre que se deriva del verbo emovere. Este verbo se forma sobre movere(mover, trasladar) con el prefijo E-. En conjunto significa retirar, desalojar de un sitio, hacer mover. Es por eso que una emoción es algo que saca a uno de su estado habitual. (Recuperat a: <http://etimologias.dechile.net/?emocio.n>)

Les emocions ens orienten i ens ajuden a veure com estem nosaltres i les nostres necessitats. Ens informen del tipus de relació que estem tenint amb nosaltres mateixos, amb les persones externes i amb el món en general. Ens ajuden a tenir-nos presents i a ser sensibles amb nosaltres i amb els de fora.

Escotar les emocions ens ajuda a prendre decisions, a conèixer-nos, a saber que volem fer... Ens protegeixen i ens donen la força necessària per a cada moment.

“Las emociones son la fuerza motriz que nos impele a actuar.” (Corbera, 2018)

És important abraçar les nostres emocions i adonar-nos de com s'expressen a través del nostre cos, i com s'ha dit anteriorment, entendre la informació que ens donen. Cal tenir en compte que, com exposa Simó (2017), les emocions no es poden classificar ni en positives ni en negatives. Simplement, s'ha de recordar que és informació del cos. No s'han de categoritzar, ja que possiblement, d'aquesta manera l'individu davant de X emoció es col·locarà en un estat de negació o acceptació. S'ha de recordar i tenir present en tot moment que les emocions, totes, ens ajuden a protegir-nos i a tenir força per actuar. Cal esmentar, que sí que hi ha emocions tòxiques, però es parlarà més endavant sobre aquestes.

Les emocions tenen la seva funció; arriben al cos, es fan conèixer i se'n van. Les emocions són dinàmiques i espontànies, no són eternes. Quan una emoció es queda més temps i no se'n va, és perquè la persona, no la escolta, no la mira, la tapa i no l'hi presta atenció.

A la vida hi ha diverses emocions, i en aquesta diversitat hi trobem l'essència. S'ha d'acceptar totes, ens donin millors sensacions o no. Les emocions sempre tenen un missatge. La seva presència sempre té un perquè.

“Negarlas o pretender controlarlas no tiene mucho sentido, porque además si están ahí es por algo y si sabemos escucharlo podemos atender nuestras necesidades mucho mejor.” (Simó, 2017)

Segons Simó (2017) les emocions estan formades per :

- Un component neurofisiològic: fa referència a l'impacte que a escala cerebral i corporal té l'emoció. Cal esmentar que els éssers humans naixem amb una mini estructura que serà la nostra base per anar construint i desenvolupant al llarg de la nostra vida amb experiències i vivències. Ex: taquicàrdia, suors...
- Un component subjectiu: fa referència a com experimentem l'emoció i els successos que ens porta al fet que es manifesti. Aquesta subjectivitat està relacionada amb la història de vida de cada persona, experiències de la infància i la forma que tenim de relacionar-nos en el present amb el món.
- Un component expressiu: fa referència a com expressem l'emoció i que fem per expressar-la. Aquest component també està relacionat amb les nostres creences, experiències, programacions educatives, socials, familiars vinculades a les emocions.

Cal tindre present que les emocions es poden dividir en dos tipus (Corbera, 2018):

Per una banda, hi ha les emocions primàries, les quals podríem definir-les com visceral, intenses i irracionals, són aquelles que sentim originalment, que no tenen explicació.

Per una altra banda, estan les emocions secundàries, aquelles que relacionem amb funcions cognitives, és a dir, aquelles emocions que ens agencem davant d'una situació per justificar-nos com ens sentim. Molts cops no són les emocions vertaderes.

També cal tindre present que les emocions també poden ser heretades, és a dir, aquelles emocions que neixen en un moment concret i sota unes circumstancies estressants. La persona no té cap control sobre l'emoció i no sap perquè s'expressa. Un exemple pot ser una persona que té fòbia als gossos i mai un gos li ha fet mal abans, però té por igualment. (Corbera, 2018)

Com molt bé explica Enric Corbera en el llibre Emociones para la vida (2018) s'ha demostrat actualment que no només heretem la genètica, si no que també els problemes emocionals dels nostres avantpassats.

S'ha de tindre en compte que les emocions, com molt bé explica Bisquerra (2019) es produeixen en tres passos:

- “ 1. Unes informacions sensorials arriben al centre emocional del cervell
2. Com a conseqüència es produeix una resposta neurofisiològica
3. El neocòrtex interpreta la informació. “

3.1.1 Diferència entre sentiment i emoció

“El sentimiento es una explicación cognitiva a una sensación corporal”
(Corbera, 2018)

Actualment i des de sempre hi ha hagut molta confusió entre el concepte d'emoció i sentiment. Per tant, cal aclarir que, com molt bé exposa Corbera (2018):

Per una banda, l'emoció és una sensació del nostre cos davant d'estímul externs.

I per una altra banda, el sentiment sorgeix de donar-li forma i significat a l'emoció, és a dir, sorgeix de passar l'emoció a la part cognitiva i interpretar-la. Requereix una part subjectiva, ja que és la mateixa persona qui dona una construcció i una elaboració personal d'aquesta.

A més, Corbera (2018) exposa que els sentiments són processats per la nostra ment, són l'expressió d'unes creences inconscients que determinen la pròpia forma de veure el món, mentrestant que les emocions són irracionals, inconscients, espontànies i visceral.

Davant d'un estímul extern, aquest és processat pel sistema límbic que de forma instantània s'expressa al nostre cos. Quan posem nom aquesta sensació física, la transformem en un sentiment, ja que utilitzem la raó.

Tal i com afirma el Doctor Damásio: “las emociones pertenecen al cuerpo y los sentimientos, a la mente, però van totalment ligados”. (Citat a Emociones para la vida de Corbera, 2018)

3.1.2 Emocions en l'aprenentatge

Des del moment en què naixem, la manera com es va formant el nostre pensament està relacionat amb les emocions que experimentem.

Quan naixem, al principi estan les emocions i les sensacions, i a partir d'aquestes es va configurant el nostre aparell de pensar. Cal reforçar que les respostes emocionals del bebè sorgeixen depenent de la qualitat del vincle emocional que s'estableix entre els pares i el nadó. (Simó, 2017)

Segons López i Valls (2013) primer són les sensacions, i les emocions i després ve el pensament.

Figura 1: De la sensació al pensament. Font: Lòpez i Valls (2013)

Coral López i Carmen Valls es veuen influenciades per la idea de Wilfred Bion (1997), que proposa dues formes d'aprendre en funció de la implicació sensorial i emocional:

- Aprendre quant a l'experiència: Fa referència a aprendre sense la participació de l'emoció, és a dir, aprendre intel·lectualment. En aquest tipus d'aprenentatge l'emoció s'implica un percentatge molt petit, ja que pot agradar-nos, divertir-nos, entusiasmar-nos... Tot allò que estem escoltant, però no ho estem vivint en primera persona, simplement estem rebent la informació. Ex: anar a una classe teòrica o a una xerrada.

- Aprendre des de l'experiència: Fa referència a un aprenentatge vivencial, en el qual estan compromeses les nostres sensacions i emocions. En aquest aprenentatge ens impliquem emocionalment. És un aprenentatge que requereix passar per un procés, viure'l, sentir-lo, per a després un cop superat aquesta experimentació, poder reflexionar sobre aquesta sensació. I des d'aquí, generar l'aprenentatge.

3.1.3 L'educadora social en les emocions

Tenint en compte què són les emocions, i la importància que tenen aquestes en la nostra forma de ser, en la de veure el món i actuar, cal tindre en compte l'educació emocional de les persones. L'educació emocional és un procés que s'inicia des de la infància i està present durant tota la nostra vida. Com s'ha dit anteriorment, s'ha de ser honest amb un mateix, escoltar les emocions i poder gestionar-les bé.

La figura de l'educadora social ha d'estar molt present. Ibarrola, L (2003) exposa que s'hauria d'ensenyar un ampli vocabulari emocional als infants, per tal de poder posar paraules a com es senten i que senten. Si ens eduquen des de petits a saber gestionar les emocions, cada cop serà més fàcil poder tractar-les.

Els professionals socials han de millorar emocionalment ells mateixos per desenvolupar de manera saludable a les persones. Han de ser capaços de superar els judicis i crítiques dels altres, i veure el costat positiu de les coses. Han de saber gestionar les situacions que van rebent. Han de tindre una actitud activa, serena, d'autocontrol i de revisió personal, per tal de poder demostrar de manera informal a totes les persones que tinguin al voltant.

3.2 ADOLESCÈNCIA

L'adolescència segons l'Organització Mundial de la Salut (2019) és l'etapa entre els deu i els dinou anys. Aquesta etapa es divideix en dues parts: dels deu al quinze i dels quinze als dinou. El final de l'adolescència ve determinat, per factors socials, és a dir, quan el mateix individu obté reconeixement i és admès com un adult entre la seva comunitat.

L'adolescència ve lligada de canvis físics, socials, creixement emocional. En aquesta etapa tant els homes com les dones experimenten uns canvis biofisiològics.

Per una banda, les dones tenen la pell més grassa, comencen a tindre pèls a les aixelles i a la zona púbica, comencen a definir-se els mugrons, augmenten els genitals, inici de capacitat reproductora, menstruació...

I per una altra banda, els homes comencen a tindre pèl facial i púbic, també pèl al pit, a l'esquena, a més, també hi ha un augment de la grandària dels genitals, les mans i els peus es fan més grans, comencen a ejacular...(González, 2019)

En l'àmbit psicològic i emocional, a l'adolescència comença una nova manera de pensar, on hi ha un qüestionament intern sobre les mateixes conclusions que tenies sobre el món, comença a haver-hi curiositat per tot el que ens envolta i la necessitat d'obtenir respostes. A més es fan judicis sobre el que fins ara era intangible, com ara, l'amor, la família, els estudis... És una tapa on la persona va reformant i creant els seus propis valors i idees. L'adolescència ve lligada de l'autoconcepte i autoavaluació, on es crea una autoimatge sobre l'opinió d'un mateix. (González, 2019)

A escala social, la persona comença a sentir la importància per integrar-se amb un grup d'iguals, on hi hagi persones que pensin i actuïn com l'individu. Es busca l'acceptació de les altres persones, per tal de sentir-te integrat en la comunitat. Cada cop es va consolidant més la identitat sexual i afectiva, i comencen les formacions de vincles afectius. (González, 2019)

“El mayor obstáculo que debe enfrentar el desarrollo de los adolescentes es el establecimiento de una identidad“ (Erikson, citat als PowerPoint de González,G 2019)

3.3. JUSTICIA JUVENIL

Justícia Juvenil és un concepte que s'utilitza quan un menor és acusat de fer un delictes penal.

Es diferencia entre la justícia de més de divuit anys i la dels menors, ja que es creu que un nen no pot ser jutjat com un adult, ja que no té les experiències, coneixements i creixement mental, psicològic i emocional suficient per a ser total responsable d'allò que fa. Cal remarcar que els menors de catorze anys són impunes a tot delictes. (Humanis, 2019)

Justícia juvenil té unes lleis especials encarades als nens, per tal de respectar els drets d'aquests, i adaptar-se a ells.

Humanis (2019) ens explica molt bé els drets dels menors en el sistema judicial:

- Dret a la informació: el jove té dret a preguntar tot allò que no entengui.
- Dret a la defensa: el nen té dret a expressar les seves opinions
- Dret a l'assistència: el menor té dret a un advocat. Totes les conversacions que tingui amb aquest han de ser de forma privada i amb l'idioma natiu d'aquest.
- Dret a la protecció: el jove ha de poder realitzar-se com a persona sense sentir-se intimidat ni pressionat.
- Dret a estar en silenci.
- Dret a la compensació: el jove ha de rebre ajuda financera, econòmica, psicològica i del serveis social.
- Dret a que els seus tutors legals estiguin presents.
- Dret a la privacitat.

Seguidament, s'ha de tindre en compte que la llei sempre anirà encarada a protegir l'interès del menor. Qualsevol aspecte relacionat amb el judici del delictes penal del jove s'ha de vetllar per la seguretat d'aquest en el present i buscar la manera de no afectar el seu futur. La dignitat del nen s'ha de respectar en tot moment, sigui acusat o víctima.

El judici ha de ser ràpid, per tal que el jove estigui el menys temps possible amb pressió. A més ha de ser imparcial i just.

Quan un menor és declarat culpable, i per tant el jutge li posa una condemna, aquesta depèn del delictes i del país on estigui sent jutjat el noi.

S'ha de tindre en compte que pel bé del jove, seria idoni no separar al jove de la seva família i evitar l'entrada a un centre de règim tancat. (Humanis, 2019)

Tanmateix, en els centres de justícia juvenil de règim tancat, es busca la manera de què el noi es pugui seguir realitzant a tots els nivells. (Humanis, 2019)

3.3.1 L'educadora social a justícia juvenil

Com molt bé s'exposa a la Guia de bones pràctiques de l'educador a centres de Justícia Juvenil elaborat per Gancedo et al.(2008) una de les mancances més grans en un centre de justícia juvenil de cara als educadors és que molts cops, aquest no saben veritablement quina funció tenen ni perquè serveix la seva funció. Per això com a educadores s'ha de tindre clar el context de la institució en la qual es comença a treballar.

Com a educadora social s'ha de ser referent de la institució i model educatiu, ja que l'ésser humà per naturalesa és observador i es dedica a imitar tot allò que veu, per tant, s'ha de tindre un comportament òptim, per tal que els joves siguin participants d'una bona educació no formal. Sense voler, amb la nostra conducta modelem altres persones. Amb la presència s'ha de crear un ambient d'aprenentatge i amb la manera de ser, fer, parlar... S'ha de tindre present que les conductes dels professionals estan analitzades en tot moment. (Gancedo et al, 2008)

A més l'educadora social ha de saber diagnosticar necessitats, qualitats, característiques i circumstàncies, ja que apareixen moltes demandes encobertes en el centre, per tant l'educadora ha de ser observadora i eixerida per poder atendre allò que es demana de forma explícita i implícita. S'ha de saber fer reforç positiu als joves i ressaltar les seves qualitats per tal de potenciar la seva autoimatge i autoestima.

També ha de saber programar, planificar i anticipar situacions, ja que això ens servirà per poder prevenir algunes situacions i/o conflictes. (Gancedo et al, 2008).

L'educadora social té molts rols dintre de un centre de justícia juvenil (Gancedo et al, 2008):

- Acolridor
- Canalitzador de demandes
- Mediator
- Dinamitzador
- Formador
- Tutor
- Avaluador

3.3.2 Treballar la distància emocional i els conflictes en un centre de justícia juvenil

A la nostra professió la implicació emocional és fonamental. Aquesta pot ser una eina de treball bona si s'utilitza amb professionalitat i destresa.

Com molt bé exposa Cerdà (2008), s'ha de tenir present que la nostra feina gira al voltant del vincle que s'estableix amb els joves del centre, els quals tenen un cert grau de desestructuració. Les relacions humanes estan plenes d'emocions i sentiments, i per tant, s'ha de ser conscients de la importància d'establir uns vincles sans.

S'ha de recordar quin és el paper de cadascú i no establir rols que no toquen com per exemple "d'amiguet".

L'educadora social ha de tindre present que la relació amb el jove és unidireccional, i que es tindrà informació del noi però ell no ha de tenir informació teva.

A més, la professional ha de tindre un bon maneig de les seves emocions per poder identificar-les bé i saber-les controlar (Cerdà, 2008).

S'ha de tenir compte que només s'és educadora social en el moment en el qual s'està treballant i que un cop se surt de la institució, tot allò que hagi succeït dintre, s'ha de deixar apartat i que no interfereixi a la teva vida diària, sobretot si són problemes (Cerdà, 2008)

4. MARC LEGAL

La institució on se situa el meu treball final de grau és el Centre Educatiu l'Alzina. És un centre de justícia juvenil de règim tancat per a nois. El centre té una capacitat de 87-90 places i està format per sis mòduls, els quals tenen nom de riu (Anoia, Besòs, Congost, Daró, Ebre, Fluvià).

Cal esmentar que hi ha un mòdul sancionador que és el ZIP. Aquest mòdul és on estan els nois que han tingut alguna incidència greu i que per tant, els hi costa adaptar-se al centre. En aquest mòdul estàs 22 hores dintre l'habitació i dues hores al pati. A més al ZIP hi ha guàrdies de seguretat dintre.

En canvi, els joves que estan als altres mòduls sí que poden assistir a les aules del centre o als tallers formatius proposats pel centre. A més cal remarcar que els joves majors d'edat que encara estan al centre, poden fumar si estan a qualsevol mòdul que no sigui el ZIP.

El centre compta amb molts equipaments, com per exemple, aules, tallers, sanitari, gimnàs, piscina, frontó, camp de terra... Des del centre hi ha uns horaris establerts i clars pel dia a dia d'aquests. Els joves tenen obligacions i deures durant tota la seva instància al centre.

Com molt bé s'explica al document Sistema Motivacional del Centre Educatiu L'Alzina(2012), els beneficis del jove té a veure amb el Sistema Motivacional. El Sistema Motivacional compta amb tres nivells. El nivell u, el nivell dos i el nivell tres. El nivell u és el més baix i el nivell tres és el més alt. Contra més alt estiguis, més beneficis podràs obtenir.

Poder estar en un nivell o un altre depèn de la nota dels joves. La nota sorgeix de l'aula, dels tallers, del seguiment que veu la tutora i de la higiene personal, la comunicació i sobre com relaciona el jove. (Centre Educatiu l'Alzina, 2012)

Al document de Normes de funcionament intern del Centre Educatiu l'Alzina (2014) s'exposa el següent que el jove quan s'incorpora al centre es fa un Pla de Treball Individual on es parla entre tots els professionals que atenen al jove (psicòleg, treballador social, educadora social, mediatra i coordinador del mòdul) quin serà els objectius del jove i els indicadors.

La funció de l'educadora social al Centre Educatiu l'Alzina és imprescindible. Les educadores socials són les que estan amb els nois en el seu dia a dia menys quan estan a aules i tallers. Per tant, els aixequen, esmorzen amb ells, els porten a aules i/o tallers, els van a buscar, dinant amb ells... (Centre Educatiu l'Alzina, 2014).

A més a més, les educadores també són les encarregades de tindre a joves tutoritzats per fer el seguiment del cas.

El Centre Educatiu l'Alzina és un centre de titularitat pública de la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de Justícia, sota la dependència de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat I de Justícia Juvenil. Fent referència a la normativa legal i reglamentària vigent, l'actuació del centre està sotmesa a l'ordenament jurídic i, particularment, al marc normatiu i reglamentari vigent de la justícia juvenil que, en síntesi, és el següent:

- Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de Reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya que en l'article 166.3 estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de menors infractors, respectant la legislació penal.
- Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, la reguladora de la disponibilitat penal dels menors.
- Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000.
- Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.
- Decret 48/2006, de 28 de març, pel qual es determinen els òrgans unipersonals superiors dels centres de justícia juvenil.

Fent referència a les circulars i instruccions vigents, a més del marc normatiu anterior, el centre també ajusta la seva actuació al que disposen les circulars, instruccions i ordres de servei vigents dictades pels òrgans directius del Departament de Justícia.

La finalitat legal del centre es basa en l'execució de les mesures d'internament acordades pels jutjats de menors que li hagin estat derivades, amb l'objectiu de promoure la integració i la reinserció social dels menors i joves atesos i de garantir la seva custòdia. Els principis d'actuació són principis rectors de l'actuació del centre els establerts, amb caràcter general, en els articles 4 i 16 de la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil. D'acord amb l'article 4 de la Llei 27/2001 són principis rectors:

- El respecte al lliure desenvolupament de la personalitat, i també dels senyals d'identitat propis i de les característiques individuals i col·lectives.
- La informació sobre llurs drets i l'assistència necessària per a poder exercir-los.
- La prevalença de l'interès superior dels menors d'edat sobre qualsevol altre interès concurrent.
- L'adequació de les actuacions a l'edat, la psicologia, la personalitat i les circumstàncies personals i socials dels menors i dels joves.
- L'aplicació de programes fonamentalment educatius, promotors i no repressius, que fomentin el sentit de la responsabilitat, el respecte dels drets i la llibertat dels altres i una actitud constructiva envers la societat.
- La prioritat dels programes d'actuació en l'entorn familiar i social propi, sempre que no sigui perjudicial per als interessos dels menors i dels joves.
- El foment de la col·laboració i la responsabilització dels pares, els tutors o els representats legals en les actuacions administratives, i la subsidiarietat d'aquestes actuacions respecte a les funcions del pare i de la mare, quan s'intervingui en relació amb persones menors d'edat.
- El caràcter preferentment col·legiat i interdisciplinari en la presa de decisions que afecten o poden afectar l'esfera personal, familiar o social dels menors i dels joves.
- La confidencialitat, la reserva oportuna i l'absència d'ingerències innecessàries en la vida privada dels menors i els joves o de les famílies respectives, en les actuacions professionals que es duguin a terme.

- La coordinació i la col·laboració de les actuacions amb altres òrgans de la mateixa administració o d'una altra administració que intervinguin en l'àmbit dels menors i els joves.

- La promoció de la solidaritat i la sensibilitat social vers els menors i els joves amb problemàtiques de delinqüència o que viuen situacions d'inadaptació o conflicte social, i el foment de la participació de la iniciativa social en els programes impulsats per les administracions públiques per a atendre aquestes problemàtiques.

D'acord amb l'article 16 de la Llei 27/2001 són criteris d'actuació dels centres:

- La vida en el centre ha de prendre com a referència la vida en llibertat, i ha de reduir al màxim els efectes negatius que l'internament pot comportar per als menors o els joves o per a les famílies respectives.

- L'afavoriment d'una relació adequada dels menors i els joves amb llurs familiars i coneguts, sempre que no sigui en detriment dels interessos propis, per evitar el trencament dels vincles familiars i socials i facilitar-los la integració posterior.

- La promoció de la col·laboració i la participació de les institucions comunitàries, públiques i privades, especialment de les més properes geogràficament i culturalment, d'acord amb els principis establerts per l'article 1 de la Llei, en el procés d'integració social dels menors i dels joves internats.

5. DIAGNÒSTIC

A partir de l'observació i el contacte directe amb la realitat a través del vídeo "Filosofia a la presó (CCMA,2015) i durant la meua estada a dos centres de pràctiques de justícia de règim tancat, he pogut apreciar necessitats de molt tipus; escolar, sanitàries, alimentaries, afectives, higièniques, però he observat que hi ha molta necessitat emocional i de millora d'intervenció.

He pogut veure moltes tipologies d'intervencions a escala formal i informal. Centrant-nos a nivell d'intervencions formals, aquestes es duen a terme, entre moltes coses, per poder ajudar als joves a millorar la seva manera de gestionar emocionalment els conflictes; en el moment què estan succeint i després.

Com s'ha dit anteriorment, les intervencions formals actuals es fan preguntes als joves sobre situacions passades; les quals la majoria de vegades els joves no recorden, i responen de forma superficial.

Com s'ha esmentat molt bé a la justificació anterior, és a dir, al punt dos, les preguntes són tipo: Com et senties en X situació? Com vas reaccionar? Que pensaves justament després de la situació? Les preguntes tenen com a objectiu obtenir les respostes necessàries per poder començar a marcar les línies d'acció i objectius que s'han de treballar per l'acompanyament del jove.

No obstant això, tot i que les preguntes estan fetes amb bona intenció i la resposta dels joves també, es parteix una base possiblement equivocada i errònia. Ja que les respostes, amb les emocions explicades, no són les correctes, ja que no són les emocions primàries, si no que són les secundaries(Corbera, 2018), i per tant, com a conseqüència les línies d'acció i objectius tampoc.

Les emocions que es recorden de X situacions, generalment són emocions secundàries, i com s'ha explicat al marc teòric, són emocions que la mateixa persona de forma inconscient s'adjudica. I que per tant, la majoria de vegades no són les veritables.

Per tant, com s'ha explicat anteriorment, cal experimentar i recordar situacions per tal de poder viure les emocions correctes i treballar-les.

6. FORMULACIÓ DEL PROJECTE

6.1 Definició del projecte

El projecte tracta de treballar la gestió de les emocions a través de la creació i experimentació de situacions.

Primer s'ha d'identificar i conèixer (a escala teòrica) les emocions que es volen treballar, les quals, en aquest projecte, són la impulsivitat, esperança i emocions tòxiques.

Seguidament, un cop s'hagin interioritzat, per tal de poder-les identificar, es faran activitats d'experimentació sobre aquestes. Com s'ha explicat en el Marc Teòric, els sentits són una eina genial per poder, a través de situacions programades semblants a les quals es va viure, poder recrear les emocions viscudes en un moment determinat.

6.2 Títol

Títol: Descobrir(-se)

Subtítol: Projecte individual d'intervenció emocional al Centre Educatiu de justícia juvenil l'Alzina.

6.3 Pla o programa al que pertany.

El programa al qual pertany el projecte és al programa de tutories. El programa de tutories té com a objectiu fer un seguiment de com està anat l'evolució del jove, tant personalment com en el centre. A més, també fa èmfasis en la gestió emocional del jove, les carències i oportunitats que té el jove, i com potenciar i millorar aquestes.

El programa de tutories està destinat a tots els menors i joves del Centre Educatiu. La modalitat d'intervenció en el programa de tutoria és individual i està ajustada a cadascun dels menors i joves.

El projecte té com a objectiu treballar les emocions a través dels sentits. Es busca experimentar situacions per veure quines emocions neixen en el món interior dels joves. Les emocions escollides per treballar són la impulsivitat, la toxicitat i l'esperança.

Està adreçat a dos joves del Centre Educatiu l'Alzina. El projecte és fa de forma individual.

Els joves participen de forma voluntària a l'activitat. A més a més, són informats que poden aturar l'activitat en qualsevol moment. Tan perquè no es troben còmodes com perquè no volen parlar de les emocions les quals s'està treballant.

El projecte està format per cinc activitats amb les quals els joves remouran emocions i faran introspecció al seu món més interior. La primera part del projecte, és a dir, les tres primeres activitats, està enfocada a una part teòrica, on es tracta d'entendre, comprendre i interioritzar les emocions escollides. La segona part, es tracta d'experimentar les emocions per posar-te en situació i poder treballar-les en el moment el qual ho estan sentint. Finalment, l'última activitat serà una simulació d'una platja i una muntanya per veure com se senten, com reaccionen i com actuen davant dels estímuls exteriors.

L'activitat és innovadora perquè els joves són els protagonistes de l'activitat en tot moment. La professional només ha de centrar-se a guiar l'activitat i escoltar el que diu el jove. Els participants seran els que parlaran en tot moment.

Aquest projecte ajudaria a conèixer, entendre i comprendre al jove, com se sent, i el seu recorregut de vida, per tal de poder començar una bona intervenció a partir d'aquí. A més a més, ajudaria al jove a conèixer-se ell mateix.

6.5 Destinataris: grup de persones a les quals s'adreça el projecte

Dos joves del Centre Educatiu l'Alzina del grup Ebre. Cal recordar que el projecte és fa de forma individual

Per una banda, un dels joves que participa es va creure oportú proposar-li l'activitat, ja que és un jove que es mostra asèptic a creure que se li pot ajudar a poder conèixer i controlar les emocions i/o sentiments. A més a més, sempre rebutja els mètodes tradicionals, com les entrevistes amb el psicòleg o els programes del centre.

Per una altra banda, l'altre jove que participa és un noi molt introvertit, que es va creure que l'activitat l'aniria bé per remoure sentiments i/o emocions i ajudar-lo a poder expressar els sentiments.

6.6 Objectiu general

Treballar les emocions a través dels sentits.

6.7 Objectius terminals

- Conèixer les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques).
- Fer introspecció de les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques).
- Relacionar els estímuls exteriors provocats per l'educadora amb el món interior.

6.8 Estratègies per a l'acció:

Per aplicar el projecte cal tenir en compte dos aspectes rellevants. Aquests dos aspectes són summament important per dur a terme la intervenció

Per una banda, s'ha de tindre l'aprovació per part del Centre Educatiu de Justícia Juvenil per poder dur a terme una nova tipologia d'intervenció. Per tant, Com molt bé s'explica més endavant, al punt 8.1.3 "Relacions Internes", s'hauria de parlar amb el subdirector del centre, que és l'encarregat dels projectes educatius del centre.

A més s'hauria de tindre en compte que segurament els joves no s'oferiran a dur a terme el projecte. L'educadora haurà d'escollir a qui creu que el podria beneficiar el projecte i explicar-s'ho. Seguidament, com s'ha dit anteriorment, haurà de donar-li al jove al temps i espai necessari perquè ell mateix decideixi qui vol fer.

6.9 Pressupost i fonts de finançament

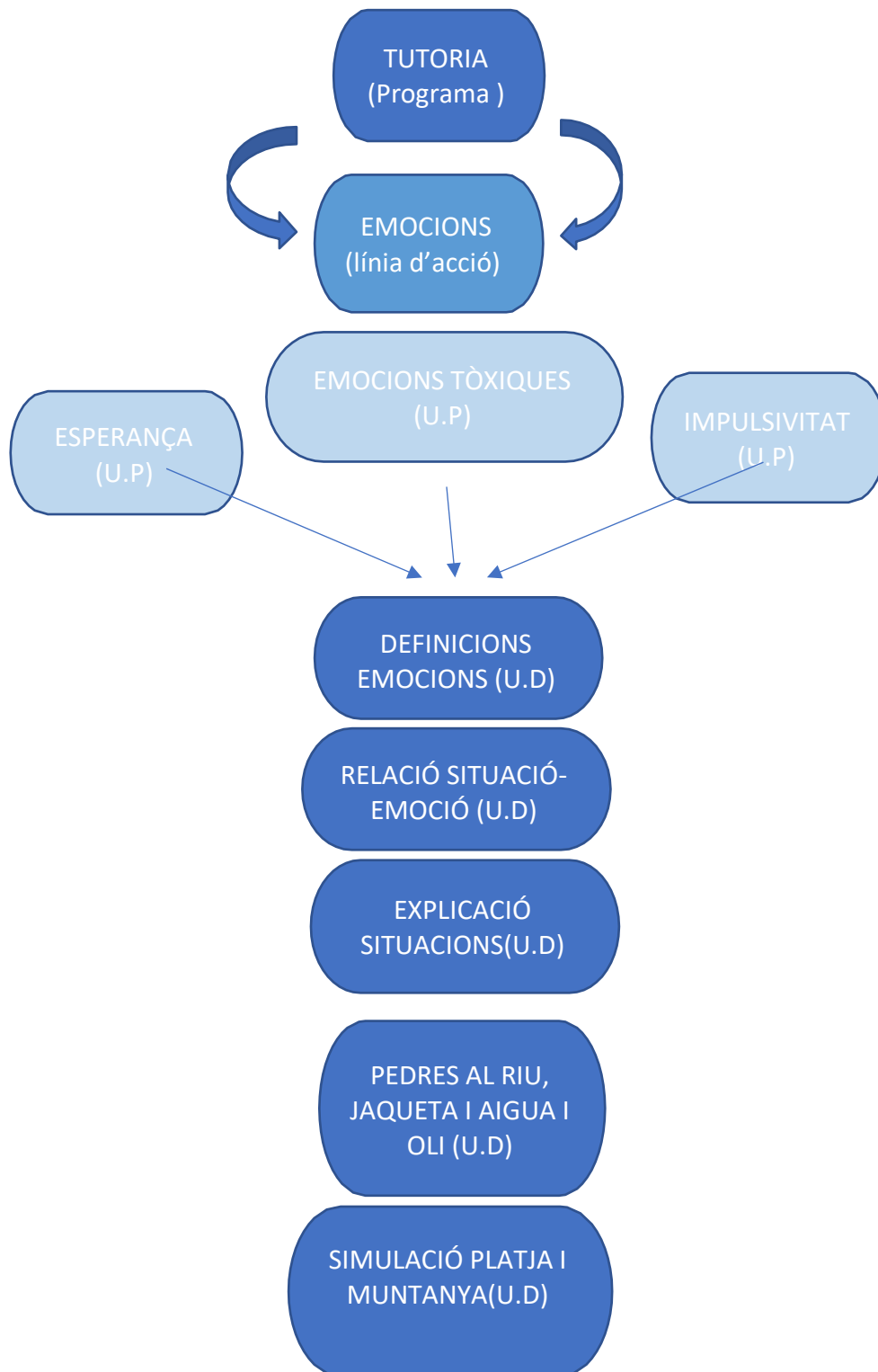
Dur a terme el Projecte individual d'intervenció emocional al centre de justícia juvenil l'Alzina no comporta una gran inversió, ja que el centre pot disposar fàcilment, de tots els recursos que es necessiten per dur-lo a terme. Com molt bé s'explica més endavant, al punt 8.3 els diners que es necessitaran per dur a terme aquest projecte, en cas que el centre no disposi dels materials i local necessaris, serà de 303,85 €.

El finançament d'aquest projecte vindrà del pressupost que dona la Generalitat de Catalunya als centres de justícia juvenil.

7. PLANIFICACIÓ

En la planificació definirem el pla d'acció que es durà a terme per tal d'assolir els objectius del projecte.

Figura 2: Planificació del projecte

7.1. Descripció de la línia d'acció.

Seguidament s'explicarà la línia d'acció que es durà a terme en aquest projecte. A més també s'esmentarà l'objectiu d'aquesta línia d'acció, la metodologia i les unitats de programació.

7.1.1 Descripció i justificació

La línia d'acció que es treballarà, com s'ha vist en l'esquema anterior, són les emocions.

Les emocions no són fàcils d'abordar mai, i menys en un centre de règim tancat on les persones que estan allà hi són en contra la seva voluntat. Per poder parlar d'emocions s'ha de tindre ganexes per part de l'usuari com per part del professional. De totes les emocions que veia necessàries treballar, vaig decidir prioritzar i treballar a fons tres.

Per una banda, la impulsivitat, ja que els nois gairebé mai pensen com han d'actuar. Actuen amb estímul-reacció, i no veuen les conseqüències negatives que pot tindre una acció. Veig necessari conèixer i identificar la impulsivitat quan està dintre d'un mateix.

Per una altra banda, he observat com els joves no són conscients del mal que es fan a ells mateixos quan s'estanquen amb un pensament o una emoció negativa i no la deixen sortir. És important que es prengui consciència del fet que són les emocions tòxiques i com ens poden afectar. Per tant, s'entén com emocions tòxiques, aquelles emocions que es queden en l'interior d'una persona, i amb el temps van modificant la seva manera de ser, pensar i actuar. (Aries, 2014)

Com molt bé exposa l'autor Stamateas (2009): "Nuestras emociones están ahí para ser sentidas, però no para dominar nuestra vida, ni cegar a nuestra visión, ni robar nuestro futuro, ni apagar nuestra energia, porque, al momento de hacelro, se volverán tóxicas."

I per acabar, l'esperança. Molts dels interns, tot i que són molt joves, han perdut l'esperança de tindre la vida que ells volen. És oportú recuperar perquè és important l'esperança.

7.1.2 Objectiu

A continuació es mostra l'objectiu de la línia d'acció *Emocions* del Projecte individual d'intervenció emocional al centre educatiu de justícia juvenil l'Alzina.

- Tenir una bona gestió emocional.

7.1.3 Metodologia

La metodologia és de caràcter participativa, ja que es porta a terme gràcies a la voluntat dels nois. Són els joves qui accedeixen a formar part de l'activitat. Ells accedeixen a descobrir, identificar i analitzar noves emocions. Per tant, els joves accedeixen a despullar-se emocionalment, i gràcies a ells funciona el projecte.

El professional té la funció de presentar l'activitat i de dirigir-la de forma poc directiva. Cal fer les preguntes idònies en el moment oportú, per tal de guiar al jove en el descobriment que està fent. S'ha de donar autonomia però sense perdre afectivitat. A més, també té com a objectiu recollir tota la informació que dóna el jove, per buscar la intervenció més adequada pel jove.

Es parteix de la base que el professional no té res a dir al jove, el professional no sap més el que jove. Qui realment sap com se sent és el mateix jove, ell ha sigut qui ha tingut experiències i vivències. El jove és el protagonista total, i serà qui parlarà tota l'estona, el professional escoltarà i intervindrà de forma puntual i necessària; la funció principal serà escoltar.

7.1.4 Unitats de programació

- Esperança

- Impulsivitat

- Emocions tòxiques

7.2. Unitats de programació

7.2.1 Descripció i durada.

Les tres unitats de programació que es presenten; esperança, impulsivitat i emocions tòxiques es distribueixen en cinc sessions. En cada una de les cinc sessions es treballen les tres unitats de programació. Cada una de les sessions és única. Tot i que estan relacionades les unes amb les altres, i es duen a terme de forma progressiva. Menys l'última sessió, que té a veure, però no està tan relacionada. És una activitat diferent comparada amb les altres quatre sessions.

Les cinc sessions es distribueixen en dues setmanes. La primera setmana es fan tres sessions, aquestes sessions són caràcter més teòric, i la segona setmana es fa les sessions més dinàmiques, creatives i experimenta'ls.

Les sessions es fan de forma individual per tal que el jove se senti més protagonista i estigui més relaxat.

7.2.2 Objectiu de la unitat de programació en relació a la línia d'acció

- Identificar les emocions treballades.

7.2.3 Continguts

- Fets, conceptes: Pensaments, connexió, vincle, empatia.

- Procediments: Expressió, interiorització, exteriorització, gestió emocions, reflexió, introspecció, identificació, autonomia.

- Actituds, valors i normes : Respecte, igualtat, comunicació, escolta activa, conscienciació.

7.2.4 Metodologia i/o tècniques

La metodologia que s'ha dut a terme en les cinc activitats és semblant. Les cinc activitats, són de caràcter participatiu, com s'ha esmentat anteriorment, ja que és el jove que accedeix a formar part. El jove és informat des de primer moment que si en algun moment no vol parlar sobre alguna cosa o no se sent a gust, ho pot dir i es pot abandonar l'activitat. No hi ha una pauta estricta per seguir, ja que es creu oportú ser flexible i adaptar-se al procés del jove i al seu recorregut.

L'activitat comença fent un recordatori sobre què s'ha après a l'activitat anterior. Cal remarcar que la primera activitat; el primer moment és un espai d'avaluació sobre el nivell de coneixement que es té sobre les emocions que es treballaran. En el moment en el qual es fa un recordatori per part del jove de què s'havia parlat en l'anterior activitat, es duu a terme una presentació de l'activitat que es farà en el moment, i es recorda que si no es vol dur-la a terme, només s'ha de dir. L'activitat es duu a terme de forma agradable i fluida; hi ha temps per tot, temps per a estar seriosos i per a riure. Al final de l'activitat sempre hi ha un espai per la reflexió on els joves expliquen el que els hi ha semblat.

7.2.5 Activitats i/o tasques – Unitats didàctiques

ACTIVITAT 1 I UNITAT DIDÀCTICA:

Definició de les emocions : Impulsivitat, Esperança i Emocions Tòxiques.

Destinatari:		Yousseff i Stanley (de manera individual)			
Lloc:		Aula d'activitat del Centre Educatiu l'Alzina	Temps	35'	
Objectius didàctics:					
Conèixer les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques)					
Continguts			Metodologia	Temporalització	
Fets/ Conceptes	Procediments	Actituds/ Normes/ valors			
Pensaments	Aprendre	Respecte	- Explicació de l'activitat	5'	30'
Connexió	Reflexionar	Igualtat	- Reflexionar i parlar sobre l'empatia	10'	20'
Vincle	Prendre consciència	Comunicació	- Reflexionar i parlar sobre l'esperança	8'	12'
Empatia		Escolta activa	- Reflexionar i parlar sobre les emocions tòxiques	10'	2'
			- Tancament activitat	0'	0'
Avaluació					
Al final de l'activitat comprovaré si fan una bona definició de les emocions treballades o no.					

ACTIVITAT 2 I UNITAT DIDÀCTICA:

S'exposen tres situacions on el jove i ha de dir com reaccionaria davant d'aquella situació i amb quina emoció ho relacionaria.

Destinatari:		Yousseff i Stanley (de forma individual)			
Lloc:		Aula d'activitats del Centre educatiu l'Alzina	Temps	45'	
Objectius didàctics:					
<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar situacions amb les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Reflexionar sobre com s'actua davant de la situació plantejada 					
Continguts			Metodologia	Temporalització	
Fets/ Conceptes	Procediments	Actituds/ Normes/ valors			
Pensaments	Introspecció	Conscienciació	-Presentació de les situacions	5'	40'
Connexió	Expressió	Respecte	-Reflexió sobre la resolució d'una situació plantejada	10'	30'
Vincle	Conèixer	Igualtat	-El jove diu com actua davant aquella situació	10'	20'
	Exterioritzar	Comunicació	- Relacionar la situació amb alguna de les emocions treballades	15'	5'
			-Tancament activitat	5'	0'
Avaluació					
Al final de l'activitat es comprovarà que s'ha assolit o no depenen si relacionen bé la emoció i la situació.					

ACTIVITAT 3 I UNITAT DIDÀCTICA:

El jove ha d'explicar una o dues situacions en les quals hagi sentit alguna de les emocions que s'estan treballant (impulsivitat, esperança i emocions tòxiques). Després es faran preguntes perquè el jove pugui reflexionar. Una de les preguntes seria buscar una alternativa a la manera que va tindre d'actuar. Seguidament es faran altres preguntes per tal que el jove pugui tornar a reflexionar i veure la diferència.

Destinatari:		Youseff i Stanley (de forma individual)			
Loc:		Aula d'activitats del centre educatiu l'Alzina	Temps	60'	
Objectius didàctics:					
<ul style="list-style-type: none"> - Introspecció de les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Relació de situacions amb emocions treballades - Introspecció de com es van sentir en aquella situació - Buscar alternativa a com van actuar en situacions disruptives 					
Continguts			Metodologia	Temporalització	
Fets/ Conceptes	Procediments	Actituds/ Normes/ valors			
Pensaments	Introspecció	Respecte	- Explicació activitat	5'	55'
Connexió	Relació emocions	Igualtat	- Recordar una situació per cada una de les emocions treballades.	15'	40'
Víncle	Interioritzar	Comunicació	- Reflexionar sobre com es va actuar	10'	30'
Relació positiva	Exterioritzar	Escolta activa	- Buscar una alternativa	15'	15'
	Argumentar		- Reflexionar sobre l'alternativa	8'	7'
			- Tancament activitat	7'	0'
Avaluació					
Al final de l'activitat comprovaré si s'ha assolit tenint en compte el grau de reflexió en les alternatives proposades pel jove. A més es tindrà en compte el nivell de sensibilitat en el diàleg amb el jove al parlar de les emocions.					

ACTIVITAT 4 I UNITAT DIDÀCTICA:

"Pedres al riu" per treballar l'esperança. Aquesta dinàmica es tracta de buscar la manera d'anar d'una punta a l'altre de la classe amb només dues fulles de DIN-A3. El terra de la classe seria el riu i les fulles les pedres. El jove ha d'aconseguir passar sense caure.

"Jaqueta" per treballar la impulsivitat. Aquesta dinàmica es tracta de lligar les mans al jove i posar una jaqueta al revés (la cremallera darrera). L'objectiu del jove serà treure's la jaqueta. Es treballarà la impulsivitat des de l'angoixa del jove de no poder treure's la jaqueta. El jove ha de ser capaç de reflexionar sobre la importància de no actuar sense pensar i a la força, cal que s'adoni que cal pensar abans d'actuar si es vol tindre bons resultats. Preguntes de l'estil de "Com et sents?" "On situaries l'emoció?".

"Aigua i oli" per treballar les emocions tòxiques. En aquesta dinàmica el jove només haurà d'observar. Es farà una representació gràfica de com les emocions tòxiques poden influenciar a la nostra vida. S'agafarà un got d'aigua i oli. S'explicarà que el got d'aigua representarà les persones i l'oli les emocions. S'anirà tirant de mica en mica l'oli dintre del got d'aigua, mentre s'explica que les emocions no són dolentes, mentre se sàpiguen treballar i abordar. En el moment en què el got d'aigua estigui recobert d'oli, s'explicarà que el problema de les emocions és quan no deixen ser nosaltres mateixos, quan ens contaminen la vida i ens la influencien.

Destinatari:		Yousseff i Stanley (de forma individual)			
Lloc:		Aula d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina		Temps	60'
Objectius didàctics:					
<ul style="list-style-type: none"> - Introspecció del jove entorn com es sent també l'experimentació de les emocions plantejades. - Reflexió del jove entorn com es sent amb l'experimentació de les emocions plantejades - Interiorització de les emocions plantejades 					
Continguts			Metodologia	Temporalització	
Fets/ Conceptes	Procediments	Actituds/ Normes/ valors			
Pensaments	Gestionar emocions	Respecte	- Explicació activitat	5'	55'
Connexió		Igualtat	- Dinàmica de pedres al riu (esperança)	10'	45'
Víncle	Exterioritzar	Comunicació	- Reflexió sobre l'esperança	5'	40'
	Expressió	Diàleg	- Dinàmica de la jaqueta (impulsivitat)	5'	35'
	Consciència	Escolta activa	- Reflexió sobre la impulsivitat	10'	25'
	Reflexió		- Dinàmica sobre l'aigua i l'oli (emocions tòxiques)	10'	15'
			- Reflexió sobre les emocions tòxiques	10'	5'
			- Tancament activitat	5'	0'
Avaluació					
L'avaluació estarà relacionada amb la reflexió que es farà després de cada dinàmica. Es tindrà en compte el grau de aprofundiment sobre el qual el jove parla de cada emoció. A més a més es tindrà en compte la opinió del jove entorn la dinàmica.					

ACTIVITAT 5 I UNITAT DIDÀCTICA:

Simulació d'una platja i una muntanya.

Per fer la simulació de la platja, el jove caminarà descalç per sorra de la platja mentre escolta soroll de les onades i hi ha a l'habitació escalfadors perquè hi hagi calor. Per dur a terme la simulació de la muntanya, el jove haurà de caminar sobre fulles de la tardor, amb soroll d'ocells i fulles movent-se i l'olor de fulles aromàtiques.

Es tracta de veure quina és la reacció del jove, que remou en el seu interior, amb què ho relaciona, on posiciona allò que sent...

Destinatari:		Yousseff i Stanley (de manera individual)			
Lloc:		Aula d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	Temps	50'	
Objectius didàctics:					
<ul style="list-style-type: none"> - Introspecció sobre com es sent el jove - Relacionar els estímuls exteriors de la simulació de la platja i la muntanya amb el món interior 					
Continguts			Metodologia	Temporalització	
Fets/ Conceptes	Procediments	Actituds/ Normes/ valors			
Pensaments	Introspecció	Respecte	- Explicació activitat	5'	45'
Connexió	Expressió	Igualtat	- Simulació platja	10'	35'
Víncle	Exteriorització	Comunicació	- Reflexió	10'	25'
	Interiorització	Silenci	- Simulació muntanya	10'	15'
	Reflexió	Escolta Activa	- Reflexió	10'	5'
			- Tancament activitat	5'	0'
Avaluació					
L'avaluació de l'activitat serà les reflexions que es farà després de cada simulació.					

7.2.6 Materials/recursos necessaris.

A continuació es mostra la taula del material i l'espai necessari per dur a terme el projecte, a més dels actors implicats.

	ACTORS IMPLICATS	CONCRECIIONS D'ESPAI	RECURSOS MATERIALS
ACTIVITAT 1	Youssef, Stanley, educadora social	Sala d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	Llibre: Laberint de l'Ànima. (Anna LLenas, 2016) Cartolines de colors Retoladors de colors
ACTIVITAT 2	Youssef, Stanley, educadora social	Sala d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	Paper amb les situacions.
ACTIVITAT 3	Youssef, Stanley, educadora social	Sala d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	
ACTIVITAT 4	Youssef, Stanley, educadora social	Sala d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	Dos papers DIN- A3. (pedres al riu-Esperança) Jaqueta. (impulsivitat) Got, aigua i oli. (emocions tòxiques)
ACTIVITAT 5	Youssef, Stanley, educadora social	Sala d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina	Platja: Sorra, MP3, Escalfadors Muntanya: Fulles seques, MP3, Fulles aromàtiques.

Figura 3: Materials i recursos necessaris.

7.2.7 Indicadors i instruments d'avaluació.

S'ha de tindre en compte en els instruments d'avaluació que són dos joves adolescents que generalment no tenen ganes d'escriure ni d'esforçar-se gaire. Per tant, s'ha de fer una avaluació el més amè possible.

Els instruments que s'utilitzaran seran l'observació i la reflexió en el diàleg. Per consultar els instruments i indicadors d'avaluació consultar el punt 9.1.3.

8. APLICACIÓ

8.1 Gestió i organització interna

8.1.1 Recursos materials

Tal i com s'ha comentat anteriorment, el projecte es durà a terme en una sala del Centre Educatiu l'Alzina.

Material fungible: Cartolines, bolígrafs, retoladors, fulls blancs DIN A4 i DIN A3, llibre de Anna Llenas, auriculars, sorra, fulles, plantes aromàtiques, oli, got, aigua, escalfadors, MP3, jaqueta.

Equipament: Taula, cadires.

Espais: Aula d'activitats del Centre Educatiu l'Alzina.

8.1.2 Recursos humans

L'educadora social serà l'encarregada de dirigir les sessions del Projecte individual d'intervenció emocional en el centre de justícia juvenil l'Alzina.

L'educadora social que porti a terme el projecte, serà l'encarregada de dinamitzar i gestionar les dinàmiques, sempre amb el suport de Coordinació i Direcció. Aquest haurà d'oferir ajuda, directa o indirecta, en qualsevol tasca que requereixi l'activitat.

A més, cal tindre en compte que la resta de professionals que també formen part de l'equip de rehabilitació del Centre Educatiu l'Alzina, també estaran al cas del funcionament i el progrés del projecte. L'educadora exposarà a la resta de l'equip, de forma informal o formal, el que cregui necessari per a la millora del tractament dels nois en un futur. Però sempre recordant la confidencialitat del jove.

L'educadora social que guiarà les sessions, té diverses funcions:

Per una part, abans de començar les activitats haurà de convèncer i motivar al jove sobre la importància de dur a terme aquest projecte. Ha de connectar amb el jove, però sense ser insistent; ha de despertar la curiositat en el jove. A més, s'ha d'explicar que el projecte no tindrà valoració a la seva nota del centre, la qual li permet tindre més o menys beneficis. També cal esmentar que si en algun moment es parla d'una cosa que

no està còmode, ho pot dir i es deixarà de parlar, i es pot finalitzar el projecte quan el jove vulgui. El noi s'ha de sentir bé i relaxat durant les activitats.

Per una altra banda, l'educadora haurà de dinamitzar les sessions, fent participi total al jove, ja que la funció de l'educadora social serà recollir, tota la informació que expressa el jove. També ha de fer sentir protagonista al jove, ja que és la seva pròpia història de vida, i només el jove sap com ho ha viscut. L'educadora social ajudarà a posar paraules al jove a les seves emocions.

L'educadora social haurà de tindre paciència i respectat tots els temps del jove. No és fàcil recordar, explicar vivències, reconèixer i conèixer emocions. L'educadora social haurà de fer totes les activitats amb una tendresa i uns límits especials, per tal que el jove no estigui ni alarmat, ni nerviós ni a la defensiva; pugui relaxar-se i ser ell mateix.

Així mateix aquests dos agents (professional-usuari) que he esmentat són els necessaris per dur a terme el Projecte individual d'intervenció emocional en el centre de justícia juvenil l'Alzina.

8.1.3 Relacions internes

Per dur a terme el Projecte individual d'intervenció emocional al centre de justícia juvenil l'Alzina, només cal informar el subdirector i director. El subdirector depèn orgànicament del director, però el subdirector és la persona responsable de les actuacions que es duen a terme tant a l'interior com a fora del centre encaminades a la funció educativa i re socialitzadora dels joves, sempre sota la direcció i supervisió del director. El subdirector s'ocuparà de saber com és el projecte i quina és la seva finalitat, el director s'ocuparà de donar el vistiplau, guiat pel consell del subdirector.

8.1.4 Relacions externes

Per dur a terme aquest projecte no cal establir relacions externes. Tanmateix, seria oportú crear vincles amb alguna entitat que treballi amb emocions i habilitats socials, per tal que pugui formar a tots els professionals del centre, per tal que pots puguin impartir aquest projecte.

8.2 Calendari

El projecte es durà a terme en dues setmanes. Tot i que són cinc activitats, cal tindre en compte que als joves se li pot fer feixuc les activitats, encara que siguin dinàmiques, aquests generalment estan cansats de programes i activitats obligatòries imposades pel centre, i prefereixen estar al menjador del mòdul mirant la televisió o un altra cosa que no requereixi un esforç mental i emocional.

Per tant, les activitats s'han d'espaiar en temps, però tenint present que els joves s'han de recordar dels coneixements adquirits les sessions passades.

SETMANA 1	SETMANA 2
DIMECRES: ACTIVITAT 1 (35')	DILLUNS: ACTIVITAT 4 (60')
DIJOUS: ACTIVITAT 2 (45')	DIMARTS: ACTIVITAT 5 (50')
DIVENDRES: ACTIVITAT 3 (60')	

Figura 4: Organització setmanal

És recomanable que el temps que es deixi d'espai entre activitat i activitat, sigui dos dies del cap de setmana, perquè els joves tinguin la sensació que l'activitat s'ha parat perquè és cap de setmana, i per tant, hi ha altres torns i altres educadors que van al centre, que no fan activitats de tutories, i com a conseqüència l'activitat no es pot dur a terme. A més al cap de setmana es fan moltes activitats esportives en el centre, i els hi ajuda als joves a sortir de la rutina i dels horaris, a més d'evadir-se. D'aquesta manera els joves no són conscients que l'activitat està separada per tal que funcioni millor, i ells puguin rendir més i que no se sentin tan aclaparats.

Les tres primeres activitats, tenint en compte que són menys experimentals i més teòriques, caldria fer-les totes la mateixa setmana, ja que és una manera de quan s'acabi els joves tinguin present que les pròximes activitats són més dinàmiques i els motivi.

Com a conseqüència de fer les tres primeres activitats juntes a la mateixa setmana, i d'haver de deixar un espai de temps, per tal que el projecte flueixi millor, caldria començar un dimecres, ja que com he comentat abans, el cap de setmana serviria de descans, amb el raonament, de què l'educadora social encarregada de l'activitat no té torn, i només potser ella qui dugui a terme aquesta activitat. Cal recordar que el projecte, ha de ser la mateixa educadora social qui el duu a terme, ja que s'ha de crear un vincle proper i de seguretat entre el jove i l'educadora, per tal que aquest es pugui relaxar i obrir-se a explicar, expressar i experimentar.

Cal tindre present en tot moment que les activitats es poden veure interferides. S'ha de recordar que els joves estan en una institució de règim tancat i és fàcil que hi hagi un esdeveniment que el porti a canviar de mòdul al ZIP, que com s'ha comentat anteriorment, és el mòdul dels sancionats, en el qual estan 22 hores a la seva habitació i 2 al pati. En el moment en què passen al ZIP no poden fer activitats, tutories ni assistir a les classes i/o tallers. A més, s'ha de recordar que és un projecte voluntari, i que si el jove no està motivat a fer el projecte o el dia de dur a terme alguna activitat no té ganes per X motiu, s'ha de respectar la seva opinió. S'ha d'anar al seu compàs. Sempre es podrà motivar i donar una paraula d'ànim i oferir el teu suport, però mai obligar a fer una activitat, ja que llavors el projecte no té sentit, perquè el jove no posarà de la seva part, i no s'extraurà res. El projecte ha de fluir i tindre en compte que anirà bé depenent la major part del jove, s'ha de velar perquè aquest estigui a gust i vulgui que el projecte funcioni.

8.3 Pressupost/Finançament

Com s'ha esmentat anteriorment, per dur a terme el Projecte individual d'intervenció emocional en el centre de justícia juvenil l'Alzina no es necessita molt pressupost, ja que la majoria de materials necessaris es poden adquirir al centre. Tanmateix, és bo crear una taula on hi hagi tot el material utilitzat amb el seu cost.

MATERIAL	PREU	MATERIAL	PREU
Cartolines	2€	Got	1€
Bolígrafs	1€	Aigua	0,60€
Retoladors	3€	Escalfador	30€
Fulls Blancs (DINA4/DINA3)	1,25€	Jaqueta	15€
Llibre de Anna Llenas	19€	Fulles	0€
MP3 amb auriculars	10€	Sorra	0€
Oli	1€	Plantes aromàtiques	0€

TOTAL MATERIAL: 83,85 €

Figura 5: Despeses de material

ESPAI	PREU
Aula (sala)	40€ (1h)
Taula	15€
Cadira	5€

TOTAL ESPAI: $(40 \times 5 = 200) 200 + 15 + 5 = 220€$

Figura 6: Despeses de espai.

Cal recordar i tindre en compte, que l'educadora social encarregada del projecte formarà part del centre, i com el projecte entra dins del programa de tutories, no té un sou extra. I per tant, tindria el sou que adquireix cada mes. Tanmateix, seria bo, proporcionar una formació a tots els professionals del centre sobre habilitats socials i emocions, ja que és convenient i necessari.

El finançament serà proporcionat de manera total per la Generalitat de Catalunya.

9. AVALUACIÓ

9.1 DISSENY

9.1.1 Avaluació: inicial, de procés, final i d'impacte.

L'avaluació inicial es duu a terme de forma qualitativa. Es basa en l'observació per part del professional dels joves, a més, d'un diàleg de caràcter informal entre l'educadora i el jove sobre les emocions. A partir d'aquí s'avalua el nivell de coneixements de les emocions dels participants.

Seguidament, després de cada activitat específica, es durà a terme una avaluació formativa per observar quin ha estat el grau d'assoliment dels objectius de cada activitat. Aquesta avaluació es farà de forma qualitativa a través de l'observació per part del professional al jove, a més, de la reflexió del jove. Aquesta avaluació lligada en funció de cada unitat didàctica.

A més a més, després de cada activitat, l'educadora que duu a terme el projecte, farà una avaluació de procés proactiva interna, a partir de la qual es podrà fer una estimació de com està anant el projecte. A partir d'aquesta es veurà si s'està assolint els objectius o no, a més de plantejar algun canvi.

Per acabar, s'observarà quin és el grau d'assoliments dels objectius a través d'una avaluació final. Aquesta avaluació es durà de forma interna, és a dir, la professional, i els dos joves. Aquesta avaluació té com a objectiu, comprovar el grau d'obtenció dels objectius, i contemplar el grau de satisfacció del projecte.

A més, es durà a terme una avaluació sumativa qualitativa interna per part de la professional, per analitzar l'impacte del projecte, i veure si aquest projecte es pot analitzar en altres nois amb una situació de règim tancat.

Les diferents avaluacions serviran per anar perfilant el projecte i fer-ne una experiència enriquidora i positiva del projecte.

Cal esmentar, que totes les avaluacions es duen a terme a través d'observació i reflexions, perquè molts cops els joves no veuen un sacrifici llegir i/o escriure, per tant, és una manera d'agilitzar i facilitar l'avaluació i funcionament d'aquest.

9.1.2 Indicadors d'avaluació: eficàcia, eficiència, efectivitat, pertinència, suficiència.

Seguidament trobem els indicadors d'avaluació que ens diran si el projecte ha estat eficient, eficaç, efectiu, pertinent i suficient.

Aquest projecte serà eficaç en tant que tingui un impacte en els joves i aquest impacte perduri en el temps. Hi haurà impacte si els joves en determinades situacions saben reconèixer les emocions que estan sentint.

Serà suficient si totes les activitats es poden dur a terme amb el calendari planificat, si les despeses i ingressos han estat tal com s'havia previst. A més a més, ho serà si les propostes han abordat tots els temes planificats.

La seva eficiència dependrà de si amb els recursos dels quals disposem les activitats siguin fructíferes. És a dir, serà eficient si l'activitat és suficient amb els recursos materials que s'han programat.

Serà pertinent en la mesura que els joves puguin interioritzar les emocions i fer introspecció sobre aquestes. Es veurà que els joves han interioritzat les emocions si en el moment en què tinguin una situació complexa saben reconèixer com s'estan sentint.

Parlaríem d'efectivitat si l'objectiu primari plantejat es complís, el qual és treballar les emocions a través dels sentits. Tanmateix, ho seria també si d'aquest projecte en sorgeixen altres beneficis no plantejats com podria ser la millora de les habilitats socials dels joves.

9.1.3 Instruments d'avaluació i temporalització.

Per una banda, els instruments d'avaluació que s'utilitzarà per comprovar el grau d'assoliment dels objectius són: l'observació i la reflexió en el diàleg.

OBSERVACIÓ	REFLEXIÓ EN EL DIÀLEG
<p>En aquest apartat s'ha de tindre en compte la Comunicació No Verbal. S'ha de veure com diu les coses i com es mostra dient-les.</p> <p><u>S'ha d'observar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Si es mostra segur quan parla - Si tartamudeja quan parla - Si mou els peus - La mirada - La posició de les cames - La posició de les mans - La posició de l'esquena - L'actitud 	<p>En aquest apartat s'ha de tindre en compte allò que diu el jove.</p> <p><u>S'ha d'observar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Des de quin nivell de profunditat parla - Si és conscient del què diu - Si utilitza paraules esmentades durant la dinàmica - Si fa les seves pròpies definicions de les emocions - Si treu les seves pròpies conclusions.

Figura 7: Instruments d'avaluació i temporalització

Per una altra banda, la temporalització que es durà a terme entorn l'avaluació fa referència als moments concrets i específics en els quals tindrà en compte els instruments d'avaluació.

Per una banda, està l'observació, la qual estarà present en tot moment. Des del moment en què el jove decideix formar part de l'activitat fins que aquesta s'acaba. S'ha d'observar l'actitud amb la qual es dirigeix a la sala d'activitats, com es comporta dintre mentre es duu a terme la dinàmica, com es comporta amb el professional quan acaba la dinàmica i amb els seus companys. El professional ha d'estar observant en tot moment.

Per una altra banda, està la reflexió en el diàleg. Aquest instrument estarà present al final de la dinàmica, en els minuts on el jove pot exposar tot el que pensa sobre l'activitat produïda aquell dia.

9.2 RESULTATS:

El projecte individual d'intervenció emocional al centre educatiu de justícia juvenil l'Alzina que he dissenyat, el vaig poder posar en pràctica el mes de novembre del 2018.

Cal recordar que totes les activitats, encara que, s'han fet de forma individual, en alguns apartats s'exposen de manera conjunta.

Seguidament estan els resultats d'aquesta aplicació.

9.2.1 Avaluació: inicial, de procés, final i d'impacte.

L'avaluació inicial, la que com s'ha esmentat anteriorment, va ser observació i diàleg. En l'avaluació inicial es va observar com en Youssef i el Stanley tenien uns coneixements molt bàsics sobre la impulsivitat, l'esperança i les emocions tòxiques. En el moment en el qual els hi preguntava sobre aquestes tres emocions, es percebia en la postura corporal i en les faccions facials que no estaven segurs de la seva resposta i que no tenien clar que dir. Feien una definició molt superficial i no profunditzaven. El diàleg de l'avaluació inicial va ser costós, ja que es feia difícil fer una conversació fluida, ja que de forma indirecta, i encara que jo no vulgues, se sentien pressionats per dir una bona resposta. L'emoció que més els hi costava de definir, era les emocions tòxiques.

En el moment en el qual s'acaba l'activitat, es duu a terme una avaluació formativa:

Primer es parlarà d'en Youssef:

	YOUSSEF
ACTIVITAT 1 Objectius: - Conèixer les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques)	<p>En Youssef es mostrava nerviós des del primer moment i insegur. A mesura que passa l'estona, s'ha anat relaxant i es veu com es va tranquil·litzant. Posava de la seva part perquè l'activitat tingues bons resultats.</p> <p>En Youssef ha superat amb creus la primera activitat, ja que ha sigut capaç d'assolir l'objectiu marcat per la professional.</p>

<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 2</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relacionar situacions amb les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Reflexionar sobre com s'actuaria davant de la situació plantejada 	<p>En Youssef ha relacionat bé les emocions amb les situacions però li ha costat. La majoria de situacions ho relacionava amb impulsivitat. Tanmateix, ha sigut capaç de relacionar i d'explicar perquè relacionaria les emocions amb la situació. A més a més, ha respost ràpidament i segur davant la situació plantejada. Es nota que posa de la seva part i això ajuda molt a l'hora de treballar. Davant dels silencis per part del professional, en Youssef torna a respondre la pregunta però reformulant-la.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu es compleix.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 3</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introspecció de les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Relació de situacions amb emocions treballades - Introspecció de com es van sentir en aquella situació - Buscar alternativa a com van actuar en situacions disruptives 	<p>En aquesta activitat es pot veure com costa veure una alternativa que no estigui basada en l'agressivitat. Tot i que en Youssef és conscient que els problemes es poden solucionar parlant. Explica com en el moment no es veu capaç de plantejar la situació de forma distant i freda i pensar les conseqüències.</p> <p>Per tant, l'activitat queda assolida però s'hauria de dedicar més estona a què el jove fos capaç d'adonar-se de la importància que té no resoldre les situacions de forma disruptiva ni impulsiva.</p> <p>Així i tot, l'esperança queda ben assolida, perquè tot i que els hi costa, són capaços de proposar alternatives més pro socials. Les persones-emocions tòxiques queden clares, però costa tallar els vincles/la roda amb aquestes. La impulsivitat s'entén però és difícil parlar-la. El jove interioritza la teoria.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>

<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 4</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - Introspecció del jove entorn com es sent també l'experimentació de les emocions plantejades. - Reflexió del jove entorn com es sent amb l'experimentació de les emocions plantejades - Interiorització de les emocions plantejades 	<p>En Youssef està nerviós i verbalitza que ha gaudit de l'activitat. Diu que s'ha sorprès de forma positiva, i que estan molt ben pensades les dinàmiques per treballar les emocions. Verbalitza que el que més li ha cridat l'atenció ha sigut la impulsivitat, ja que no esperava que pogués experimentar tan bé la sensació d'impulsivitat. Fa una bona reflexió, entorn les tres emocions després de cada dinàmica i es mostra pensatiu. Es nota que està interioritzant el que es parla i explica situacions.</p> <p>Verbalitza que ara és capaç de reconèixer quina és la sensació que li genera la impulsivitat, i que per tant, quan l'estigui sentint, sap que pot arribar a passar. Diu que és un gran pas per poder controlar la impulsivitat.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 5</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introspecció sobre com es sent el jove - Relacionar els estímuls exteriors de la simulació de la platja i la muntanya amb el món interior 	<p>En Youssef vol mostrar-se relaxat, però realment es nota que està nerviós i es pot observar gràcies a la seva postura corporal. Explica com ha pogut transportar-se a la platja i la muntanya i com s'imaginava les situacions. La platja li recorda a algunes vivències anteriors i la muntanya li fa pensar en el futur.</p> <p>En la platja no es concentra tant. A la muntanya sí. Interioritza més. Feia 3 anys que no tocava la sorra de la platja.</p> <p>En Youssef és capaç de recordar i remoure sentiments i emocions.</p> <p>Youssef verbalitza que li ha agradat molt tornar a tocar la sorra de la platja per poder tornar a connectar amb una part del seu interior que tenia desconnectada des de fa temps. Es mostra sorprès pel conjunt</p>

	<p>d'emocions i pensaments que té. Verbalitza sentir-se agraït.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
--	--

Figura 8: Avaluació Youssef

Seguidament, es parla del Stanley:

	STANLEY
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 1</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) 	<p>El Stanley s'ha mostrat indiferent des del primer moment. Feia l'activitat però no amb moltes ganes. Li costa donar la raó i acceptar que s'equivoca. Tanmateix, fa una definició acceptable sobre les emocions.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 2</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relacionar situacions amb les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Reflexionar sobre com s'actuaria davant de la situació plantejada 	<p>Relaciona les situacions bé amb les emocions però ho fa més a poc a poc i més tímid. Li costa obrir-se i respon de forma premeditada i insegur. Verbalitza que té por a dir el que realment pensa, i que ens espantem de com respon ell davant de les situacions, per això ho pensa tant i és tan cuidados.</p> <p>L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 3</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introspecció de les emocions treballades (impulsivitat, esperança, emocions tòxiques) - Relació de situacions amb emocions treballades - Introspecció de com es van sentir en aquella situació - Buscar alternativa a com van actuar en situacions disruptives 	<p>En aquesta activitat es pot veure com costa veure una alternativa que no estigui basada en l'agressivitat. Tot i que el Stanley és conscient que els problemes es poden solucionar parlant. Explica com en el moment no es veu capaç de plantejar la situació de forma distant i freda i pensar les conseqüències.</p> <p>Per tant, l'activitat queda assolida però s'hauria de dedicar més estona a què el jove fos capaç d'adonar-se de la importància que té no resoldre les situacions de forma disruptiva ni impulsiva.</p> <p>Així i tot, l'esperança queda ben assolida, perquè tot i que els hi costa, són capaços de proposar alternatives més pro socials. Les persones-emocions tòxiques queden clares, però costa tallar els vincles/la roda amb</p>

	<p>aquestes. La impulsivitat s'entén però és difícil parlar-la. El jove interioritza la teoria. L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 4</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introspecció del jove entorn com es sent també l'experimentació de les emocions plantejades. - Reflexió del jove entorn com es sent amb l'experimentació de les emocions plantejades - Interiorització de les emocions plantejades 	<p>Stanley després de les activitats es mostra molt sorprès de com ha pogut calar en ell l'activitat. Sobretot la de la impulsivitat. Verbalitza que ha "flipat" en què pogués viure la sensació de la impulsivitat. Està sorprès de què hagi sabut fer-li sentir aquell conjunt de sensacions. Verbalitza tot la estona que està al·lucinant. Es nota agraït. Compara situacions de la seva vida amb la dinàmica de "pedres al riu", i fa la comparació general "la vida comparada amb el riu i les pedres". La dinàmica de les emocions li agrada molt perquè pot veure de forma gràfica la importància que té no estancar les emocions i com poden arribar a dominar la nostra vida i fer-nos perdre la nostra essència. L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.</p>
<p style="text-align: center;">ACTIVITAT 5</p> <p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introspecció sobre com es sent el jove - Relacionar els estímuls exteriors de la simulació de la platja i la muntanya amb el món interior 	<p>Stanley es posa nerviós i es concentra des del primer moment, tant en la platja com en la muntanya. Està neguitós i es nota que està reflexionant sobre alguna cosa que l'importa. A l'hora de parlar verbalitza que les dues simulacions li han recordat al seu país d'origen (Hondures) i a tot el seu vincle familiar. Li recorda la seva infantesa. Gaudeix de les olors de la muntanya i remou i remou amb intensitat la sorra de la platja. Se li posen els ulls plorosos. Stanley verbalitza que portava onze mesos sense anar a la platja i la muntanya, i que poder-se transportar a la platja i la muntanya mentalment i "físicament", li ha fet remoure sentiments i emocions que tenia estancats des de fa temps.</p>

	L'activitat queda assolida, ja que l'objectiu ha estat superat.
--	---

Figura 9: Avaluació Stanley

Per una altra banda, com ja s'ha comentat anteriorment, cada cop que es finalitzava una activitat, el professional de forma individual i personal, feia una valoració de com estava anant l'activitat. Les avaluacions de procés, han sigut totes de caràcter positiu, ja que els objectius de les activitats s'anaven complint de forma òptima, i es veia com els joves estaven sorpresos i agraïts per poder fer l'activitat. L'avaluació de procés és una sensació de realització i satisfacció. Cal esmentar que gràcies a aquestes activitats m'he anat coneixent una mica més a mi mateixa com a professional, i m'he adonat, que haig de tindre més paciència en el moment en el qual el noi està pensant i reflexionant interiorment, haig de respectar els silencis i parlar menys.

L'avaluació final és òptima. L'objectiu del projecte s'ha complert amb molt bones expectatives. Els joves verbalitzen que l'activitat és innovadora, i que han vist un nou model d'intervenció que no s'havia contemplat fins ara. A més, també verbalitzen que han après sobre ells mateixos, i que per tant, han fet introspecció, a més de conèixer i interioritzar les emocions treballades. Expressen que s'han sentit molt a gust i protagonistes perquè en tot moment ells eren el focus d'atenció. Els hi agrada poder treballar les emocions a partir d'experimentar-les. Creuen que per conèixer bé una emoció, s'ha de patir, viure-la i experimentar-la, i creuen que aquestes activitats ho han aconseguit. A més en Youssef verbalitza que és una activitat molt satisfactòria, i que és l'activitat més efectiva i eficaç que ell ha utilitzat per poder treballar certes problemàtiques amb els joves. A més els joves, tot i que l'avaluació es fa de forma individual entre el jove i el professional, els dos coincideixen en què l'ordre de les emocions treballades ha sigut l'adient (primer la impulsivitat, després les emocions tòxiques i per últim l'esperança), tot i que, cal esmentar, que no s'havia fet a posta. Els joves els hi agrada no haver d'imaginar-se les emocions per parlar d'aquestes, ja que ho estan sentint.

Tanmateix, seria important, tindre certs aspectes en compte, com per exemple, l'activitat cinc, la simulació de la platja i la muntanya, seria important no fer-la al final. L'activitat cinc és la més diferent de totes les altres i queda una mica despenjada, per tant, per poder incloure-la millor, seria adient situar-la entre l'activitat tres i quatre.

També, caldria fer les activitats d'experimentació (quatre i cinc) més realistes per tal que els joves tinguessin la sensació 100% de viure les emocions i/o de transportar-se. Per exemple, a l'hora de treballar la impulsivitat amb la dinàmica de la jaqueta, seria adient poder tancar els llums, posar crits, que el noi estigues sol a l'habitació...

I per acabar, l'avaluació sumativa qualitativa interna del professional ha sigut molt positiva, ja que s'ha pogut veure com el projecte ha assolit els seus objectius, i a més, ha abraçat altres aspectes que també han influït de forma positiva en el jove. A més a més, l'activitat ha tingut un impacte molt positiu en els joves. L'activitat es podria adaptar en altres joves amb diferents dificultats i en un altre centre.

9.2.2 Indicadors d'avaluació: eficàcia, eficiència, efectivitat, pertinència, suficiència.

Aquest projecte ha sigut eficaç, ja que ha tingut un impacte en els joves i aquest impacte perdurará en el temps. S'ha pogut veure en el moment en que han tingut situacions difícils i han sigut capaços de reconèixer abans d'actuar com s'estaven sentint.

Ha sigut suficient, ja que totes les activitats s'han pogut dur a terme amb el calendari planificat. A més a més les despeses i ingressos han estat tal com s'havia previst. També ha sigut suficient, ja que les propostes han abordat tots els temes planificats.

Ha sigut eficient, ja que amb els recursos, els quals es disposaven per fer les activitats, han sigut fructíferes. Tots els recursos materials programats han sigut utilitzats, i no s'ha necessitat cap més.

Ha sigut pertinent, ja que els joves han pogut interioritzar les emocions i fer introspecció sobre aquestes.

Ha sigut un projecte efectiu, ja que l'objectiu primari plantejat s'ha complert, el qual és treballar les emocions a través dels sentits. Tanmateix, també ho ha sigut, ja que en aquest projecte han sorgit altres beneficis no plantejats com ha sigut la millora de les habilitats socials dels joves.

9.2.3 Instruments d'avaluació i temporalització.

Després d'implementar el projecte, i utilitzar els instruments d'avaluació marcats en el disseny, s'ha pogut veure que els instruments d'avaluació escollits han funcionat bé i com s'esperava:

OBSERVACIÓ	AVALUACIÓ	REFLEXIÓ EN EL DIALEG	AVALUACIÓ
Si es mostra segur quan parla	✓	Des de quin nivell de profunditat parla	✓
Si tartamudeja quan parla	✓	Si és conscient del què diu	✓
Si mou els peus	✓	Si utilitza paraules esmentades durant la dinàmica	✓
La mirada	✓	Si fa les seves pròpies definicions de les emocions	✓
La posició de les cames	✓	Si treu les seves pròpies conclusions	✓
La posició de les mans	✓		
La posició de l'esquena	✓		
L'actitud	✓		

Figura 10: resultats instruments avaluació i temporalització.

Per una altra banda, la temporalització també ha sigut correcte, ja que gràcies a l'observació constant cap al jove, s'ha pogut esbrinar molts aspectes sobre la seva forma de ser, pensar i actuar, que el mateix jove de forma conscient no ho hagués esmentat.

Fent referència a la reflexió en el diàleg, també ha sigut correcte, ja que ha sigut un espai on el jove s'ha relaxat més, no s'ha sentit jutjat i ha pogut expressar tot el que pensava i com s'havia sentit entorn la dinàmica.

10. CONCLUSIONS

A partir de treballar les emocions a través dels sentits, recrear i experimentar situacions es pot veure com es pot construir una base sòlida i realista per dur a terme una bona intervenció, on s'aprengui bé la gestió emocional. Cal conèixer les emocions i saber com es manifesten dins d'un mateix per poder començar a fer un treball de gestió emocional.

Dedicant temps i espais per a conèixer les emocions, els interns a poc a poc aniran adquirint noves maneres de desenvolupar-se; tant amb ell mateix com amb els altres. S'adonaran que la relació amb un mateix és més bona i la relació amb el seu entorn també és més favorable, gràcies a la gestió de les emocions.

A més, a poc a poc, la intervenció on el focus està enfocat totalment en l'usuari, farà que millori la relació de professional-intern, ja que s'adonaran que la intervenció ha sigut possible, perquè l'intern ha posat de la seva part i s'ha obert a escala emocional. Això farà, que comenci a veure's a l'educador social, i com a conseqüència a altres professionals, per un igual.

També cal esmentar que aquest projecte donarà força al jove a ser conscient en tot moment de què les seves accions, paraules, conducta, esforç, idees i errors depenen d'un mateix, i que per tant, estar més o menys estable emocionalment depèn de la mateixa persona.

El paper de l'educador en el projecte és clau, ja que és la persona qui farà un acompanyament més proper a l'intern. L'educadora és el recurs necessari perquè el projecte es pugui posar en marxa. Ha de ser activa, assertiva, saber escolta, tindre paciència, transmetre calma i energia. Ha de saber motivar al jove i empoderar-lo constantment. A més, ha de saber adaptar-se a les situacions que puguin vindre; ser flexible. És l'educadora social la que vetllarà per fer simular unes situacions, les més realistes possibles, on el jove pugui extreure com se sent, sense sentir-se jutjat i avergonyit.

Aquest projecte és una petita mostra de com s'hauria de fer les intervencions de gestió emocional; experimentant. És un projecte molt original i amb molta força, el qual s'ha cuidat en tot moment al professional i l'usuari.

S'ha de tindre en compte que no tots els interns voldran participar en projectes d'aquest caràcter, ja que molts cops és difícil voler conèixer les emocions. Hi ha persones que han viscut situacions molt desagradables, on s'han sentit molt malament, i no tenen ganes de reviure-ho. S'ha de tindre molta paciència amb aquestes persones. S'ha de respectar l'espai i el temps. Entendre que no tothom és igual, i que moltes persones prefereixen passar per la vida de puntetes; sobrevivint i sense fer introspecció. No passa res. El professional només li ha de comunicar, que si en algun moment vol començar un projecte d'intervenció emocional, que ho digui. Quan les mateixes persones, vegin que tenen la necessitat, ja acudirán a tu. Però sempre ha de ser la persona atesa qui vulgui fer el pas i estigui motivada.

Per tant, veiem que les emocions estan a tot arreu, i influeixen sempre a la nostra manera de ser i actuar; per això s'han de saber reconèixer, escoltar i gestionar.

11. LLISTAT DE REFERÈNCIES.

- Arias, H. (2014). *Emociones sanas y emociones tóxicas: ¿podría ser positivo tener emociones negativas?*. Recuperat a: <http://helenaariaspsicologa.com/emociones-sanas-y-emociones-toxicas/>
- Bisquerra, R. (2019). *Concepte d'emoció*. Recuperat a: <http://www.rafaelbisquerra.com/ca/biografia/publicacions/articulos/113-educacio-emocional-i-competencies-basiques-per-a-la-vida/226-concepte-emocio.html>
- Centre Educatiu l'Alzina. (2014). Normes de funcionament intern
- Centre Educatiu l'Alzina. (2014). Projecte Educatiu l'Alzina.
- Centre Educatiu l'Alzina. (2012). Sistema motivacional.
- Corbera, E. (2018). *Emociones para la vida: El camino hacia tu bienestar*. Barcelona: Grijalbo
- Corporació catalana de mitjans audiovisuals. (2015). *Filosofia a la presó*. Recuperat a : <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficcio/filosofia-a-la-presos/video/5562828/>
- Enciclopèdia catalana. (2017). *Emoció*. Recuperat a: www.enciclopedia.cat
- Etimologia. (2019). *Emoción*. Recuperat a: <http://etimologias.dechile.net/?emocio.n>

- Gancedo, J., Bravo, F., Castillo, A., Creus, N., Fernández, P., García, L., Garrido, M., Martínez, M., Matas, L., Miró, M., Rodríguez, M., Cerdà, M. (2008). Guia de bones pràctiques de l'educador a centres de Justícia Juvenil.
- González, G. (2019). Salut, sexualitat i relacions interpersonals en l'adolescència: l'adolescència com a etapa de canvi i transició[diapositives de PowerPoint].
- González, G. (2019). Salut, sexualitat i relacions interpersonals en l'adolescència: Desenvolupament social, intel·lectual, moral i de la personalitat durant l'adolescència[diapositives de PowerPoint].
- Humanium. (2018). *Justícia Juvenil*. Recuperat a: <https://www.humanium.org/es/justicia-juvenil/>
- Ibarrola, B. (2003). *Dirigir y educar con inteligencia emocional*. En Ponencia del VII Congreso de Educación y Gestión. Madrid.
- López, C. i Valls, C. (2013). *Coaching educativo: Las emociones, al Servicio del aprendizaje*. España: Ediciones SM.
- Llenas, A. (2016). *Laberint de l'ànima*. Barcelona: Fanbook.
- Nieves, R. (2017). *Cree en tí: Descubre el poder de transformar tu vida*. Planeta: Barcelona
- Organización mundial de la salud. (2019). *Adolescència*. Recuperat a: https://www.who.int/maternal_child_adolescent/topics/adolescence/dev/e/s/
- Simó, M. (2017). *El mundo de las emociones: Descubrir, comprender, aceptar, cambiar*. Valencia: Kireei.

- Stamateas, B. (2009). *Emociones Tóxicas: cómo sanar el daño emocional y ser libres para tener paz interior*. DE BOOKS: Barcelona.

